

Samrådstale (lukket samråd)

Besvarelse af samrådsspørgsmål X den 3. april 2019

Samrådsspørgsmål X stillet efter ønske fra Benny Engelbrecht (S):

Vil ministeren med henvisning til svarene på spørgsmål 428-431 redegøre for, hvordan det kan undgås, at borgere og virksomheder kan ende med at skulle gøre brug af mere end én digital postkasse i fremtiden?

Det talte ord gælder

[Indledning]

- Tak for ordet og for samrådsspørgsmålet stillet af Benny Engelbrecht fra Socialdemokratiet.

- Jeg havde gerne set, at dette var et åbent samråd, men efter ønske fra spørgeren er samrådet lukket.

- Digital Post er en offentlig it-løsning, der anvendes af offentlige myndigheder til at sende post til stort set alle borgere og virksomheder.
- Den nuværende kontrakt med leverandøren e-Boks udløber i de kommende år. Derfor skal den fremtidige Digital Post-løsning konkurrenceudsættes i henhold til udbudslovgivningen.
- Konkurrenceudsættelse er vigtigt for at undgå monopollignende situationer, og sikre tidssvarende og brugervenlige it-løsninger i den offentlige sektor.
- Jeg er meget ærgerlig over, at der i midt i dette verserende udbud er fremsat påstande på et forkert grundlag.

- Lad mig med det samme slå fast, at der i dag ikke er én digital postkasse, hvor borgere og virksomheder kan læse al post fra det offentlige og fra private virksomheder.
- Der er også blevet fremført misvisende påstande om den digitale post-løsning i Norge.
- Begge dele vil jeg vende tilbage til senere, så vi kan rydde eventuelle misforståelser af vejen og få de korrekte fakta på bordet.
- Men først vil jeg gennemgå baggrunden for udbuddet.

[Udbuddet: Konkurrenceudsættelse]

- Udviklingen af en ny Digital Post-løsning er et af initiativerne i den Fællesoffentlige Digitaliseringsstrategi for 2016 til 2020, der blev indgået som politisk aftale mellem regeringen, KL og Danske Regioner i 2016.
- I juni 2017 godkendte Finansudvalget aktstykket for den fremtidige Digital Post-løsning.
- I aktstykket indgik en nærmere beskrivelse af formålet med projektet, herunder tilrettelæggelsen af udbuddet, forventede udgifter og gevinster, samt risikoprofil og tidsplan.

- Den nye Digital Post-løsning er den tredje generation af offentlige Digital Post-løsninger. e-Boks har vundet de to foregående udbud.
- I udbuddet af den første Digital Post-løsning i 2008 bød e-Boks og det daværende CSC.
- Anden gang løsningen var i udbud i 2014 var det kun e-Boks, der bød.
- Det har altså været den samme leverandør, der har vundet de to foregående udbud, og i sidste udbud altså uden konkurrence.

- Det er usundt, hvis der ikke er tilstrækkelig konkurrence på et marked. Mangel på konkurrence kan i værste fald føre til forældede it-systemer, der er dyre i drift og ikke lever op til de aktuelle behov. Det skal vi undgå i den offentlige sektor.
- I det igangværende udbud har to leverandører budt ind. Det er rigtig sundt med konkurrence om offentlige it-systemer, da det skaber forbedrede løsninger.
- Med udbuddet får den offentlige sektor og danskerne den bedste løsning fra markedet til den bedste pris og kvalitet. Samtidig udvikler vi en ny løsning, der lever op til fremtidige behov.

[Én eller flere postkasser]

- Som nævnt i starten er der i dag ikke én digital postkasse, hvor borgere og virksomheder kan læse al post fra det offentlige og fra private virksomheder.
- Når debatten handler om digitale postkasser, er det vigtigt at huske på, at man som borger i dag modtager beskeder fra virksomheder gennem adskillige kanaler.
- Man skal fx ofte logge sig ind på private virksomheders hjemmesider for at se sin regning eller sit forbrug af vand, gas eller el. Mange virksomheder kommunikerer via apps eller direkte til borgernes mailadresser.

- Hvis man er kunde hos fx YouSee, kan man kommunikere med YouSee via deres egen hjemmeside. Det er også her, at man kan tilgå sine fakturaer. Det samme gælder andre teleselskaber.
- Der er en række private virksomheder, som sender breve til deres kunder via e-Boks.
- Hvis man er kunde hos fx Danske Bank, modtager man bl.a. kontoudtog i e-Boks. Men yderligere kommunikation med bankens kunder foregår via Danske Banks egen hjemmeside og kommunikationsløsninger. Det samme gælder andre banker.
- Derudover har mange danskere netop været inde på skat.dk for at se deres årsopgørelse.

- Pointen er, at det for de fleste af os er helt naturligt at indhente informationer og læse meddelelser flere steder.
- Der er altså ikke én digital postkasse i dag, men flere for både borgere og virksomheder.
- Det igangværende udbud omhandler kun den offentlige post, selvom e-Boks i dag både er leverandør af offentlig Digital Post og samtidig har en række private kunder, såsom banker og forsikringselskaber.

- Det er kun afsendelsen af den offentlige post, vi kan stille krav til med det igangværende udbud. Det offentlige kan ikke beslutte, hvordan private virksomheder vælger at sende meddelelser og breve til deres kunder.
- Derfor vil det igangværende udbud ikke ændre på, at vi i dag læser digitale meddelelser flere steder. Det vil både borgere og virksomheder også gøre fremover.

[Digital Post i Norge]

- Jeg vil – som nævnt i starten - også gerne afklare en række påstande om digital post i Norge.
- Det er ikke korrekt, at der i Norge kun findes én samlet postkasse pr. borger. Den norske udbudsmodel garanterer heller ikke, at al post kan vises samme sted.
- I modsætning til Danmark er der i Norge to private postkasseleverandører på markedet, både for den offentlige post og posten fra private virksomheder.

- I Norge er det Digipost og e-Boks, der begge er postkasseleverandører for offentlig post til borgerne. Borgerne kan således vælge imellem disse to postkasser. På denne måde sikres en vis konkurrence på det norske marked.
- Særskilt har de to leverandører hver især indgået kommercielle aftaler med private virksomheder om afsendelse af post til kunder.
- I Norge er det frivilligt at få en digital postkasse til offentlig post, og ca. 2 mio. borgere har valgt en sådan digital postkasse. 9 ud af 10 af disse borgere har valgt leverandøren Digipost.

- Digipost har, udover at være postkasse for offentlig post, ifølge dem selv ca. 3.000 private afsendere som kunder. e-Boks leverer postkassen til offentlig post for ca. 1 ud af 10 borgere og har en mindre andel private afsendere som kunder.
- Som borger i Norge kan det altså være nødvendigt at have flere postkasser, fx én hos Digipost og én hos e-Boks.
- Det er nødvendigt, hvis de private virksomheder, man modtager post fra, ikke sender til den samme postkasse, som borgeren har valgt til post fra det offentlige.

- Der er desuden, ligesom i Danmark, eksempler på private selskaber, der har oprettet egne løsninger til brug for kommunikation med deres kunder.
- En borger kan altså opleve, at uanset hvilken postkasse borgeren vælger til sin offentlige post, kan fx elselskabet anvende én postkasseleverandør til at sende meddelelser, mens andre virksomheder, borgeren er kunde hos, anvender den anden postkasseleverandør.
- I så fald skal borgeren have flere postkasser for at kunne modtage al post fra private og offentlige afsendere.

- Selvom de to postkasseleverandører reklamerer med "al post ét sted", er der altså ikke én digital postkasse, hvori post kan modtages fra alle afsendere. Som i Danmark læser nordmændene også digitale meddelelser flere steder.
- Hverken i Danmark, Norge eller Sverige fastlægger de offentlige myndigheder, hvordan private virksomheder sender meddelelser til deres kunder.

[e-Boks' mulighed for at vise den offentlige post]

- Og så er det vigtigt at understrege, at uanset udfaldet af det igangværende udbud kan e-Boks fortsat vise den offentlige post, hvis e-Boks altså ønsker det.
- Den offentlige post kan vises under visse betingelser, blandt andet i forhold til sikkerhed.
- Dermed vil borgere stadig kunne læse post fra det offentlige og de private virksomheder, der sender via e-Boks, samme sted som i dag.
- Det kræver dog, at e-Boks ønsker det. Det offentlige kan ikke tvinge en privat virksomhed som e-Boks til at vise den offentlige post.

[Let adgang til offentlig post: borger.dk og Virk.dk]

- Det er vigtigt, at borgerne og virksomheder har let og enkel adgang til deres vigtige post fra det offentlige. Det er det klare mål og det bliver der ikke ændret ved.
- I dag kan borgerne læse posten fra det offentlige på borger.dk. 88 pct. af danskerne kender borger.dk, som de også bruger til at klare andre ærinder med det offentlige. Borger.dk havde 39 mio. besøg i 2018, og en tilfredshedsgrad på 93 pct. hos brugerne.
- Næsten alle, der er tilmeldt Digital Post i dag, modtager en sms eller en e-mail, når de får ny Digital Post. I beskeden står der, at de har modtaget post, og hvor de kan læse den. Det vil vi fortsætte med fremover.

- Virksomhederne vil også fortsat kunne læse posten via virksomhedsportalen Virk.dk, som anvendes af virksomhederne til at klare andre ærinder med det offentlige.
- I fremtiden vil det derfor være naturligt for borgere og virksomheder fortsat at læse deres post fra det offentlige på henholdsvis borger.dk og Virk.dk.

[Afslutning]

- Jeg håber, at gennemgangen har givet indblik i, at der i dag ikke er én digital postkasse, hvor borgere og virksomheder kan læse al post fra det offentlige og fra private virksomheder.
- Samtidig håber jeg, at det er blevet tydeligt, hvorfor det er vigtigt, at vi får konkurrenceudsat de store offentlige it-systemer, så vi altid sikrer borgere og virksomheder de bedste løsninger.
- Det verserende udbud må nu have lov til at gå sin gang. Som jeg har redegjort for, vil yderligere genudbud ikke være en løsning, men vil til gengæld medføre ekstra millionudgifter.

- Samlet vurderer Digitaliseringsstyrelsen, at omkostningerne som følge af 6 måneders forsinkelse udgør ca. 44 mio. kr. til øgede projektudgifter og forskydning af driftsperioden.
- Heraf udgør omkostninger til forlængelse af kontrakten med e-Boks ca. halvdelen, idet en forlængelse af kontrakten estimeres til ca. 43 mio. kr. på årsbasis.
- Finansudvalget vil blive forelagt et aktstykke om leverandørvalget, når evalueringen af tilbuddene er afsluttet, og der er foretaget tildeling.
- Tak for ordet.